සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved]

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2018 අගෝස්තු
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2018 ஓகஸ்ற்
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2018

සිංහල I சிங்களம் I Sinhala I	71 S I	2018.08.11 / 0830 - 1140	

පැය තුනයි மூன்று மணித்தியாலம் Three hours	අමතර කියවීම් කාලය - මිනිත්තු 10 යි மேலதிக வாசிப்பு நேரம் - 10 நிமிடங்கள் Additional Reading Time - 10 minutes

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේදී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

උපදෙස්:

※ **පළමුවැනි** ප්‍රශ්නය ඇතුළු ව ප්‍රශ්න **පහකට** පිළිතුරු සපයන්න.

※ පිළිතුරු ලිවීමේ දී වර්තමාන ලේඛන ව්‍යවහාරය ම යොදා ගන්න.

● පහත දැක්වෙන උද්ධෘත පාඨ කියවා, ඒ ඇසුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

1. (අ) සතරමහමුහුද පැන් විතරටත් බොහෝව' යනාදීන් අනමතග්ගපරියාය සූත්‍රය වදාරත් වදාරත් මුවාත් තබන යකඩෙක මලකඩ ඉගිලෙන්නා සේ ශෝකදුඃඛය තුනී විය. ශෝකදුඃඛය තුනී නියාව දැනලා බුදුහු පටාචාරාවන් බණවාලා 'මෙම්බා පටාචාරාවෙනි, දෙමව්පිය ආදීහු මිය පරලොව යන්නවුන්ට තුමූ ජීවත් ව හිඳත් පිහිට විය නොහෙති. නුවණැත්තවුන් විසින් ශීලවිශුද්ධිය කොටගෙන තමතමන්ට පිහිට වියයුතු ය'යි වදාරා විසිවන මග්ගවග කෙළවර ගාථා දෙකකින් බණ වදාළසේක. දේශනා කෙළවර පටාචාරාවෝ පොළොව පස් විතරටත් බොහෝ කෙලෙසුන් ගෙවා සෝවාන් වීමෙන් ආර්ය ජාතියෙහි පිහිටා ජාතින් ශුද්ධ කළහ. සංසාර දෝෂය නිසා ඇති නුගුණත් හළහ. නටුවා වූ ලොවිසැපතට ලොවුතුරාසැපතුත් යම්තම් විතරක් ලත්හ.

   (i) පටාචාරාවන්ගේ ශෝකදුඃඛය තුනී වූයේ කෙබඳු ආකාරයෙන් ද?

   (ii) ශෝකදුඃඛය තුනී වූ පසු බුදුන් වහන්සේ පටාචාරාවට කුමක් වදාළ සේක් ද?

   (iii) පටාචාරා තම ජාතිය ශුද්ධ කර ගත්තේ කෙසේ ද?

   (iv) **නටුවා වූ** හා **ලොවිසැපත** යන වචනවල අර්ථ සපයන්න. (ලකුණු 04 යි.)

   (ආ) එකල්හි රජ කරන සොත්ථිසේන රජ්ජුරුවෝ තමන් හා එක් ව දුක් ගෙන ඇවිදි සම්බුලාවන්ට අග මෙහෙසුන් තනතුරු පමණක් දී සෙසු නිසි වෘත්තියක් නුදුන්නාහ. එකල්හි රජ්ජුරුවෝ බිසවුන් ඇති බවත් නො දැන සෙසු ස්ත්‍රීන් හා සමග සිත් අලවා කෙළිමින් සෙමින් අභිරමණය කොට ඇවිදිනාහ. සම්බුලාවෝ ද තමන් කෙරෙහි කිසි විචාරයක් නැති හෙයින් දවසින් දවස ලජ්ජාවෙන් හා සපත්නීරෝසයෙන් දුර්වල ව පඬුවන් සිරුරු ඇති ව ඉපිල හුණු නහර බහනින් වළඳන ලද ශරීරයක් ඇති ව වාසය කරන්නාහ. ශෝකයෙන් දුර්වල වූ ශරීර ඇති ඒ බිසව් එක් දවසෙක්හි රජ ගෙන් දන් අනුභව කරන්ට ආ මයිල් රජ්ජුරුවන් කරා ගොස් වැඳ එකත්පස් ව උන්නීය. එකල්හි තාපසයෝ ඉතා ම දුර්වල ව ශරීරයක් ඇති මිරිකුණා වූ චක්ෂුරාදී ඉඳුරන් ඇති බිසවුන් දැක, දුර්වල වූ කාරණා විචාරන්නා ව මෙසේ කියත්.

   (i) සොත්ථිසේන රජ තමන් හා එක්ව දුක්ගෙන ඇවිදි සම්බුලාවන්ට කෘතගුණ දැක්වූයේ කෙසේ ද?

   (ii) බිසව ශෝකයෙන් දුර්වල වූයේ ඇයි?

   (iii) රජතුමා සෙසු ස්ත්‍රීන් සමග සිත් අලවා විසීම කතුවරයා ඉදිරිපත් කරන්නේ කෙබඳු ආකාරයෙන් ද?

   (iv) **මයිල්** හා **ඉඳුරන්** යන වචනවල අර්ථ සපයන්න. (ලකුණු 04 යි.)

[දෙවැනි පිටුව බලන්න.

+94 71 800 8533 / +94 77 088 2228 WWW.PADANAMAPUBLICATION.LK

(ඉ) මෙසේ ඒ සොරා ගම මුළුල්ලෙහි ඇවිද එක තැනෙකත් පිටිවහලක් නො ලැබ තෙරුන්වහන්සේගේ සමීපයට ම යෙමි යි සිතා විහාරයට ගොස් "ස්වාමීනි, ගැත්තවුට පිටිවහල් වුව මැනව, මේ පිට බැඳි මළ මීනිය උනා හැර මා සුවපත් කළ මැනවැ"යි කීය. තෙරුන්වහන්සේ ඔහු දැක කම්පා ව ළය පිරුණු ශෝක ඇති ව වහා හුනස්නෙන් නැඟී ඔහු සමීපයට එළඹ පිට බැඳි මළ මීනිය උනා ගෙන ගොස් දුර දමා ඔහු උණු පැනින් නහවා කුලාවෙන් තෙල් ගෙන සකල ශරීරය තෙල් ගල්වා මුගුරෙන් පහළ තැන් තවමින් උන් කල්හි ඕහට බැටදුන් උපාසකයා උදැසන්හි ම සොරා කොයි ගියේ දෝ හොයි විචාර විචාරා සොයා ඇවිදුනේ විහාරයට ගොස් සොරා පිට තෙල් ගා තවමින් උන් තෙරුන්වහන්සේ දැක ඔබ හා සමඟ කථා කරන්නා වූ උපාසක තෙම,

(i) සොරා විහාරයට ම ගියේ ඇයි?
(ii) විහාරයට පැමිණි සොරා තෙරුන්වහන්සේට කුමක් පැවසුවේ ද?
(iii) විහාරයට ගිය උපාසකයාට දක්නට ලැබුණේ කුමක් ද?
(iv) **පිටිවහලක්** හා **උනා ගෙන** යන වචනවල අරුත් පහදන්න. (ලකුණු 04 යි.)

(ඊ) නොයී කරන මිසදිටුවන් බස් අබඳ
නි සී නැණැති සිරි පැරකුම් රජුට නඳ
ර සී ගැඹුරු තෙපලෙන් සැක සිඳ පසිඳ
දෙ සී සුවාසූ දහසක් දහම් කඳ

ඒ හිමි කෙලෙස් ගිරි මුදුනින් වැහෙන සොඳ
දහම් අහස් ගඟ දුල දිය දහර වැද
නොමඳ සතොස් අම ඔදසින් පිරි නිබඳ
බැබැළි වෙසෙස් නරනිඳු සඳ කිරි මුහුද

(i) පැරකුම් රජතුමාට නිසි නැණ ඇතැයි කවියා පවසන්නේ කුමක් නිසා ද?
(ii) නරනිඳු සඳ කිරි මුහුද වෙසෙසින් බැබළුණේ ඇයි?
(iii) 'දහම් අහස් ගඟ' යන්නෙහි කාව්‍යාලංකාරය නම් කරන්න.
(iv) **සුවාසූ දහසක් දහම් කඳ** යන්නෙහි අර්ථය පහදා දෙන්න. (ලකුණු 04 යි.)

(උ) පහත සඳහන් උද්ධෘත අතුරෙන් **හතරක** අවස්ථා සම්බන්ධය දක්වන්න.
(i) "සෙසු වුවමනා දවස් නැති හෙයින් අදම වුවමනා ද?"
(ii) "ස්වප්නයෙන් දැකීම් වශයෙන් මහත් දොළක් උපන්නේ ය."
(iii) "ඒ ගමන තොප දක්නා පිණිස එන ගමනකැයි සිතමි."
(iv) "අපේ ගෙපල් ඔක්කොම පිලිස්සුණා යුද්දෙදි"
(v) "රජතුමනි කලබල වෙන්ඩ එපා"
(vi) "ගුණවතී .... ලොකු පුතා ද නෙදිරි ගැවේ?" (ලකුණු 08 යි.)

(ඌ) පහත දැක්වෙන කවිපෙළ පිළිබඳ රසාස්වාදයක් කරන්න.

පරපුරක කළු දූවිලි කඩා පිරිසුදු කරන
සෙවෙල කෑ උළු පිහිලි සෝද සෝදා හරින
අලුත් වැස්සක අසිරි පතා සිටියෙන් නිතින
මෙන්න දැන් දොරකඩට ඇවිත් නිල් දිය ඉසින

දැලුරු වුණු දොර ජනෙල මානයේ උණුසුම්න
සුව සිහිල නිදහසේ උරා බී සැප විඳින
ලෝකයේ පුස්ඹ පිරි තිරෙන ලෙස විවර වුණ
වලවුවට සිවු දිගින් සුළං රැලි විත් නටන

අලුත් වැස්සෙන් පෙඟුණු පින්තූරයෙන් එබෙන
රත් යවට සේ දැවෙන තාත්තාගෙ නෙත් වලින
දීප්තිය නිවී සේදී දුකට කඳුළු එන
රාමුවෙන් බිඳෙන් බිඳ පතිත වී ලිහී යන

[තුන්වැනි පිටුව බලන්න.

ඇතුළු ගැබ නොදුටු අහුමුලු සොයා　　හඹායන
අලුත් වැහි හැලි වලං උතුරුවා ඇද　　වැටෙන
මහා පෙට්ටගම 'හායි' ගා මහලු කට　　අරින
අවලංගු ඔප්පුවල අකුරු බොඳ වී　　මැකෙන

බමුණු මහසල් කුලයෙ රස්නයෙන් ඉරි　　තැළුණ
මාන්දම් බිත්ති බඩ තෙරා කොරපොතු　　ඉහෙන
ලොවට දුන් ගිනි ම යළි ගෙබිම ගිනියම්　　කරන
අලුත් වැස්සෙන් එගිනි නිවී නිවී　　සංසිඳෙන

එදා දස දිගින් වැඩි සුළඟට ද වැසූ　　දොරින
ඇතුළු වෙයි ගැමි දනන්ගේ වේදනා　　මුහුණ
වලවුවේ වියගසින් මිදී රිසි සේ　　හාන
ගොවි පුතුන් මඩ නාන්නට මටත් අත　　වනන　　(ලකුණු 16 යි.)

2. කථා රසය උද්දීපනය කිරීමෙහි ලා **සද්ධර්ම රත්නාවලී** කතුවරයා උපමා භාවිත කොට ඇති ආකාරය නියමිත කථා වස්තු ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න.

නැතහොත්

"අතීත හා වර්තමාන කථා ඇතුළත් හේතු-ඵලවාදී කථා සම්ප්‍රදාය ජාතක කථාවලට අගනා සන්දර්භයක් ගෙන දෙයි." නියමිත කථා වස්තු ඇසුරෙන් පිරික්සන්න. (ලකුණු 15 යි.)

3. "පුණ්‍ය ශක්තියට හා ආත්ම දමනයට අනුරූප ව පුද්ගලයාගේ මෙලොව හා පරලොව ජීවිත හැඩ ගැසෙයි." **සද්ධර්මාලංකාරයේ** නියමිත කථා වස්තු ඇසුරෙන් සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 15 යි.)

4. "රස නිෂ්පත්තියට යෝග්‍ය ආකාරයෙන් තෝරාගත් වර්ණනා කලාත්මක ව ඉදිරිපත් කිරීම නිසා **ගිරා සන්දේශය** සහෘදයාගේ සිත් ඇද ගනී." වර්ණනා **දෙකක් වත්** ඇසුරෙන් විමසන්න. (ලකුණු 15 යි.)

5. "ලෝකයේ පවත්නා දේශ සීමා හෝ වාර්ගික ප්‍රශ්න හෝ මගින් ස්ත්‍රී පුරුෂයන් අතර ඇති වන ප්‍රේම සම්බන්ධතාවන්ට බාධාවක් ඇති නො වේ. එහෙත් ගැටලු පැන නගින්නේ විවාහය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයේ දී ය." **මළගිය ඇත්තෝ** නවකතාව ඇසුරෙන් මේ මතය විභාග කරන්න. (ලකුණු 15 යි.)

6. **මාවතේ දරුවෝ** කෙටිකතාව මගින් දයාසේන ගුණසිංහ කාලීන සමාජ යථාර්ථය හෙළි කිරීමට දැරූ උත්සාහය කොතෙක් දුරට සාර්ථක වී දැයි විමර්ශනය කරන්න. (ලකුණු 15 යි.)

7. "කොළඹ යුගයේ ආරම්භක කවීන්ගේ එක් ප්‍රධාන පරමාර්ථයක් වූයේ තම සහෘදයන් ජාතිකාභිමානයෙන් ඔදවත් කිරීම යි." කවීන් **දෙදෙනකුගේ** පද්‍ය නිර්මාණ ඇසුරෙන් සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 15 යි.)

8. පැරණි භාරතීය ප්‍රභූ සමාජයේ දුර්වලතා කලාත්මක ව නිරූපණය කිරීමෙහි ලා **රත්නාවලී** නාට්‍යයේ කතුවරයා දරන ප්‍රයත්නය කොතෙක් දුරට සාර්ථක වී දැයි නිදසුන් සහිත ව විමසන්න. (ලකුණු 15 යි.)

* * *

- පහත දැක්වෙන උද්ධෘත පාඨ කියවා, ඒ ඇසුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

1. (අ) සතරමහමුහුදු පැන් විතරටත් බොහෝව' යනාදින් අනමතග්ගපරියාය සූත්‍රය වදාරත් වදාරත් මුවාත් තබන යකඩෙක මලකඩ ඉගිලෙන්නා සේ ශෝකදුඃඛය තුනී විය. ශෝකදුඃඛය තුනී නියාව දැනලා බුදුහු පටාචාරාවන් බණවාලා 'හෙම්බා පටාචාරාවෙනි, දෙමව්පිය ආදීහු මිය පරලොව යන්නවුන්ට තුමූ ජීවත් ව හිඳත් පිහිට විය නොහෙති. නුවණැත්තවුන් විසින් ශීලවිශුද්ධිය කොටගෙන තමතමන්ට පිහිට වියයුතු ය'යි වදාරා විසිවන මග්ගවග්ග කෙළවර ගාථා දෙකකින් බණ වදාළසේක. දේශනා කෙළවර පටාචාරාවෝ පොළොව පස් විතරටත් බොහෝ කෙලෙසුන් ගෙවා සෝවාන් වීමෙන් ආර්ය ජාතියෙහි පිහිටා ජාතින් ශුද්ධ කළහ. සංසාර දෝෂය නිසා ඇති නුගුණත් හළහ. නටුවා වූ ලොව්සැපතට ලොවුතුරාසැපතුත් යම්තම් විතරක් ලත්හ.

   (i) පටාචාරාවන්ගේ ශෝකදුඃඛය තුනී වූයේ කෙබඳු ආකාරයෙන් ද?

   (ii) ශෝකදුඃඛප තුනී වූ පසු බුදුන් වහන්සේ පටාචාරාවට කුමක් වදාළ සේක් ද?

   (iii) පටාචාරා තම ජාතිය ශුද්ධ කර ගත්තේ කෙසේ ද?

   (iv) **නටුවා වූ** හා **ලොව්සැපත** යන වචනවල අර්ථ සපයන්න. , (ලකුණු 04 යි.)

(i) මුවහත් තබන්නා වූ යකඩයක මලකඩ ඉවත් වන්නා සේ/නැති වන්නා සේ

(ii) දෙමාපිය ආදී අය මිය පරලොව යන්නා වූ තැනැත්තන්ට තමා ජීවත් ව සිටිය දීත් පිහිට විය නොහැකි වෙති. නුවණැති අය ශීලය පිරිසිදු කරගෙන තමතමන්ට පිහිට සලසා ගත යුතුය.

(iii) බොහෝ කෙලෙසුන් දුරු කොට සෝවාන් වීමෙන් ආර්ය ජාතියෙහි පිහිටා

නටුවා වූ- නෂ්ට වූ/විනාශ වූ/නැසුණා වූ/නැසී ගිය/නැසී ගියා වූ/නැති වූ

(iv) ලොව් සැපත - ලෞකික සම්පත්තිය / ලෝකයේ පවත්නා සැප සම්පත් / ලෝකයට අයත් සැප සම්පත්

(ආ) එකල්හි රජ කරන සොත්ථිසේන රජ්ජුරුවෝ තමන් හා එක් ව දුක් ගෙන ඇවිදි සම්බුලාවන්ට අග මෙහෙසුන් තනතුරු පමණක් දී සෙසු නිසි වෘත්තියක් නුදුන්නාහ. එකල්හි රජ්ජුරුවෝ බිසවුන් ඇති බවක් නො දැන සෙසු ස්ත්‍රීන් හා සමග සිත් අලවා කෙළිමින් සෙමින් අභිරමණය කොට ඇවිදිනාහ. සම්බුලාවෝ ද තමන් කෙරෙහි කිසි විචාරයක් නැති හෙයින් දවසින් දවස ලජ්ජාවෙන් හා සපත්නීරෝසයෙන් දුර්වල ව පඬුවන් සිරුරු ඇති ව ඉපිල හුණු නහර බහනින් වෙළඳන ලද ශරීරයක් ඇති ව වාසය කරන්නාහ. ශෝකයෙන් දුර්වල වූ ශරීර ඇති ඒ බිසව් එක් දවසෙක්හි රජ ගෙන් දන් අනුභව කරන්ට ආ මයිල් රජ්ජුරුවන් කරා ගොස් වැඳ එකත්පස් ව උන්නීය. එකල්හි තාපසයෝ ඉතා ම දුර්වල ව ශරීරයක් ඇති මිරිකුණා වූ චක්ෂුරාදී ඉඳුරන් ඇති බිසවුන් දැක, දුර්වල වූ කාරණා විචාරන්නා ව මෙසේ කියත්.

   (i) සොත්ථිසේන රජ තමන් හා එක්ව දුක්ගෙන ඇවිදි සම්බුලාවන්ට කෘතගුණ දැක්වූයේ කෙසේ ද?

   (ii) බිසව ශෝකයෙන් දුර්වල වූයේ ඇයි?

   (iii) රජතුමා සෙසු ස්ත්‍රීන් සමග සිත් අලවා විසීම කතුවරයා ඉදිරිපත් කරන්නේ කෙබඳු ආකාරයෙන් ද?

   (iv) **මයිල්** හා **ඉඳුරන්** යන වචනවල අර්ථ සපයන්න. (ලකුණු 04 යි.)

(i) සෙසු නිසි වෘත්තියක් නොදී අගබිසව් තනතුර පමණක් දී

(ii) තමන් කෙරෙහි නිසි විචාරයක් නොමැතිවීම නිසා දවසින් දවස ලැජ්ජාවෙන් හා සපත්නීරෝසයෙන් / සපත්නීරෝෂයෙන් දුර්වල ව

(iii) බිසවුන් ඇති බවක් වත් නොදැන වෙනත් කාන්තාවන් සමඟ සිතින් බැඳී ඔවුන් හා සිනා සෙමින්, අභිරමණය කෙරෙමින්

(iv) මයිල්- මාමා/මාමණ්ඩි/මයිලණුවන්

ඉඳුරන්- ඉන්ද්‍රියයන් (ඇස, කන, නාසය, දිව, ශරීරය යන ඉන්ද්‍රියයන්)

(ඉ) මෙසේ ඒ සොරා ගම මුළුල්ලෙහි ඇවිද එක තැනෙකත් පිටිවහලක් නො ලැබ තෙරුන්වහන්සේගේ සමීපයට ම යෙමි යි සිතා විහාරයට ගොස් "ස්වාමීනි, ගැත්තවුට පිටිවහල් වුව මැනවි, මේ පිට බැඳි මළ මිනිය උනා හැර මා සුවපත් කළ මැනවැ"යි කීය. තෙරුන්වහන්සේ ඔහු දැක කම්පා ව ළය පිරුණු ශෝක ඇති ව වහා හුනස්නෙන් නැඟී ඔහු සමීපයට එළඹ පිට බැඳි මළ මිනිය උනා ගෙන ගොස් දුර දමා ඔහු උණු පැනින් නහවා කුලාවෙන් තෙල් ගෙන සකල ශරීරය තෙල් ගල්වා මුගුරෙන් පහළ තැන් තවමින් උන් කල්හි ඔහට බැටදුන් උපාසකයා උදැසන්හි ම සොරා කොයි ගියේ දෝ හොයි විචාර විචාරා සොයා ඇවිදුනේ විහාරයට ගොස් සොරා පිට තෙල් ගා තවමින් උන් තෙරුන්වහන්සේ දැක ඔබ හා සමග කථා කරන්නා වූ උපාසක තෙම,

(i) සොරා විහාරයට ම ගියේ ඇයි?
(ii) විහාරයට පැමිණි සොරා තෙරුන්වහන්සේට කුමක් පැවසුවේ ද?
(iii) විහාරයට ගිය උපාසකයාට දක්නට ලැබුණේ කුමක් ද?
(iv) **පිටිවහලක්** හා **උනා ගෙන** යන වචනවල අරුත් පහදන්න. (ලකුණු 04 යි.)

(i) ගම හැම තැන ම/ගම පුරා/ගම මුළුල්ලෙහි ඇවිද පිටිවහලක්/උපකාරයක්/පිළිසරණක්/පිහිටක් නො ලැබුණු නිසා

(ii) ස්වාමීනි, අසරණ වූ තැනැත්තාට පිටිවහල් වුව මැනවි. මේ පිට බැඳි මළමිනිය ඉවත් කර මාහට පිහිට වන්නැයි පැවසී ය.

(iii) තෙරුන්වහන්සේ සොරාගේ පිටෙහි තෙල් ගල්වා තවමින් සිටි අයුරු/සොරාගේ පිටෙහි තෙල් ගා තවමින් තෙරුන්වහන්සේ සිටින ආකාරය

(iv) පිටිවහලක් - උපකාරයක්/පිළිසරණක්/පිහිටක්/උදව්වක්
උනා ගෙන - ගලවා ගෙන/ලිහා ගෙන/ඉවත් කර ගෙන

(ඊ) නොසී කරන මිසදිටුවන් බස් අබඳ
නි සී නැණැති සිරි පැරකුම් රජුට නඳ
ර සී ගැඹුරු තෙපලෙන් සැක සිත පසිඳ
දෙ සී සුවාසූ දහසක් දහම් කඳ

එ හිමි කෙලෙස් ගිරි මුදුනින් වැහෙන සොඳ
දහම් අහස් ගඟ දුල දිය දහර වැද
නොමඳ සතොස් අම ඔදසින් පිරි තිබඳ
බැබැළි වෙසෙස් නරනිඳු සඳ කිරි මුහුද

(i) පැරකුම් රජකුමාට නිසි නැණ ඇතැයි කවියා පවසන්නේ කුමක් නිසා ද?
(ii) නරනිඳු සඳ කිරි මුහුද වෙසෙසින් බැබළුණේ ඇයි?
(iii) 'දහම් අහස් ගඟ' යන්නෙහි කාව්‍යාලංකාරය නම් කරන්න.
(iv) **සුවාසූ දහසක් දහම් කඳ** යන්නෙහි අර්ථය පහදා දෙන්න. (ලකුණු 04 යි.)

(i) මිථ්‍යාදෘෂ්ටිකයන්ගේ අසම්බන්ධ වචන සිහි නොකරන නිසා

(ii) ඒ ස්වාමීන් වහන්සේ නමැති කෙලෙස පර්වත මුදුනෙන් වෑහෙන මනාවූ ධර්මය නමැති ආකාශ ගංගාවේ බබළන දිය දහර වැදීමෙන්

(iii) රූපකාලංකාරය

(iv) අසූහාර දහසක් ධර්මස්කන්ධය/අසූහතර දහසක් ධර්මස්කන්ධය

* ඡේදයේ ඇතුළත් වචන වෙනුවට ව්‍යවහාරයේ පවතින සමීපාර්ථවත් වෙනත් වචන ලියා ඇත්නම් ලකුණු ප්‍රදානය කරන්න.

(උ) පහත සඳහන් උද්ධෘත අතුරෙන් **හතරක** අවස්ථා සම්බන්ධය දක්වන්න.

(i) "සෙසු චූවමනා දවස් නැති හෙයින් අදම චූවමනා ද?"

(ii) "ස්වප්නයෙන් ඇකීම් වශයෙන් මහත් දොළක් උපන්නේ ය."

(iii) "ඒ ගමන තොප දක්නා පිණිස එන ගමනකැයි සිතමි."

(iv) "අපේ ගෙවල් ඔක්කොම පිළිස්සුණා යුද්දෙදි"

(v) "රජතුමනි කලබල වෙන්ඩ එපා"

(vi) "ගුණවතී .... ලොකු පුතා ද කෙඳිරි ගෑවේ?" (ලකුණු 08 යි.)

(i) සද්ධර්ම රත්නාවලියේ මච්ඡරිය කෝසිය සිටුවරයාගේ කථා වස්තුවෙන් උපුටා ගත් පාඨයකි. කබලුපුවක් කනු කැමති ව එහෙත් වස්තුව වියදම් වෙති'යි සිතා කිසිවකුට එය නො කියා සිටුවරයා ඇඳෙහි වැතිර සිටි අවස්ථාවේ දී සිටුදේවිය ඇසූ ප්‍රශ්නයකට සිටුවරයා විසින් (සිටුදේවියට) ප්‍රකාශ කරන ලදි.

(ii) ජාතක කථා පොතෙහි අන්තර්ගත ඡද්දන්ත ජාතකයෙන් උපුටා ගත් පාඨයකි. චුල්ලසුභද්‍රා ව්‍යාජ ලෙස රෝගී ව ඇඳෙහි වැතිර සිටි අවස්ථාවේ දී බරණැස් රජු විසින් ඒ පිළිබඳ විමසූ විට චුල්ලසුභද්‍රා විසින් රජුට ප්‍රකාශ කරන ලදි.

(iii) සද්ධර්මාලංකාරයෙහි සාලිරාජ කථා වස්තුවෙන් උපුටා ගත් පාඨයකි. අශෝකමාලා දේවිය පිළිබඳ බමුණන්ගෙන් තොරතුරු අසා දැන ගත් දුටුගැමුණු රජ අශෝකමාලා දැකීමට එන බව සාලිරාජ කුමරුට දන්වා යැවූ අවස්ථාවේ කුමරා විසින් අශෝකමාලා දේවියට ප්‍රකාශ කරන ලදි.

(iv) මළගිය ඇත්තෝ නවකතාවෙන් උපුටා ගත් පාඨයකි. දෙවෙන්දොරා සං කියෝතෝවට යාමට පෙර යොත්සුයාහි මොමොකෝගේ නිවසට යන අතරමග දී යුද්ධයට පෙර තමන් මෙහි විසූ බව නොරිකෝ පැවසූ විට "මෙහෙන් ගියේ ඇයි ද"යි දෙවෙන්දොරා සං ඇසූ අවස්ථාවේ දී නොරිකෝ සං විසින් ඔහුට ප්‍රකාශ කරන ලද්දකි.

(v) රත්නාවලී නාට්‍යයෙන් උපුටා ගත් පාඨයකි. අන්තඃපුරය ගිනි ගනිමින් තිබූ අවස්ථාවේ දී එහි දම්වැලෙන් බැඳ දමා සිටි සාගරිකා බේරා ගන්නා ලෙස වාසවදත්තා බිසව උදයන රජතුමාගෙන් ඉල්ලා සිටි විට රජු ගින්න වෙත යාමට සූදානම් වූ අවස්ථාවේ දී විදූෂක (වසන්තක) විසින් රජුට ප්‍රකාශ කරන ලදි.

(vi) ඒ. වී. සුරවීර මහතාගේ "තමන්ගේ දරුවෝ" කෙටිකතාවේ ගුණවතී කන්කැක්කුම සෑදී කෙඳිරිගානු ඇසී, ඒ හඬ තම පුතුගේ ය'යි සිතූ ලොකුහාමිනේ විසින් ගුණවතීට ප්‍රකාශ කරන ලදි.

(උෟ) පහත දැක්වෙන කවිපෙළ පිළිබඳ රසාස්වාදයක් කරන්න.

පරප්පුරක කළු දුඹුල් කඩා පිරිසුදු කරන
සෙවෙල කෑ උළු පිහිලි සෝද සෝදා හරින
අලුත් වැස්සක අසිරි පතා සිටියෙන් තිතික
මෙන්න දැන් දොරකඩට ඇවිත් තිල් දිය ඉසින

ඇහුරු වුණු සඳාර ජනෙල ගාගෙයි උණුසුමිත
සුව සිහිල සිදුහස් උරා බී සැප විඳින
ලෝකයේ පුස්ම පිරී තිබෙන ලෙස විවර වුණ
වලවුවට සිවු දිගින් සුළං රැලි විත් නටන

අලුත් වැස්සෙන් පෙඟුණු පින්තූරයෙන් එමෙන
රත් යවට සේ දැවෙන තාත්තාගෙ නෙත් වලින
දීප්තිය නිවී සේදී දූකට කඳුළු එන
රාමුවෙන් බිඳෙන් බිඳ පතිත වී ලිහි යන

ඇතුළු ගැබ නොදුටු අහුමුලු සොයා හඹායන
අලුත් වැහි හැලි විලා උකුස්සෝ ඇඳ වැටෙන
මහා පෙට්ටගම 'නායි' ගා මහලු කට අරින
අවලංගු ඔප්පුවල ඇතුරු කොඳ වී මැකෙන

බමුණු මහපල් කුලයෙ රත්නයෙන් ඉරී තැළුණ
මාන්දම් බිත්ති මඩ නෙරා කොරපොතු ඉහෙන
ලොවට දුන් ගිනි ම යළි ගෙබිම ගිනියම් කරන
අලුත් වැස්සෙන් එගිනි නිවී නිවී සංසිඳෙන

එදා දස දිගින් වැඩි සුළඟට ද වැසු දොරින
ඇතුළු වෙයි ගැමි දනන්ගේ වේදනා මුහුණ
වලවුවේ වියගසින් මිදී රිසි සේ හාන
ගොවි පුතුන් මඩ නාන්නට මටත් අත වනන (ලකුණු 16 යි.)

වැඩවසම් සමාජයේ ඇතැම් ලක්ෂණ බිඳවැටීම හා නව සංස්කෘතියක පිබිදීම මෙම පද්‍ය නිර්මාණයට වස්තු විෂය වී තිබේ. වලවුවට පැමිණි වැස්සක් මුල්කොට ගනිමින් සංක්‍රාන්තිමය අවස්ථාවකට ප්‍රවේශය ලබා ගන්නා කවියා, සමස්ත කාව්‍ය නිර්මාණයෙන් ම නිරූපණය කරන්නේ පහළ ගැමි සමාජ ස්තරය පීඩනයට ලක් කළ ගතානුගතික වැඩවසම් සමාජ ක්‍රමය පරිහානියට පත්වන ආකාරය යි.

වලවුවේ ප්‍රභූවරුන්ගේ දුෂ්ටත්වයෙන් හා බලකාමීත්වයෙන් පරිපීඩිත වූ ජනයා ලබන ආධ්‍යාත්මික වූත්, භෞතික වූත් නිදහස අලුත් වැස්සෙන් සංකේතවත් කෙරෙන අතර එය කාලාන්තරයක් තිස්සේ සමාජය ප්‍රාර්ථනා කළ දෙයක් බව ද කියැවේ. මෙහි විශේෂත්වය වන්නේ පැරණි ප්‍රභූ සමාජයේ තරුණ පරම්පරාව නියෝජනය කරන කථකයා ද මෙම පරිවර්තනය හමුවේ උද්දාමයට පත් ව සිටීම යි.

"මෙන්න දැන් දොරකඩට ඇවිත් නිල් දිය ඉසින "

යන්නෙන් ධ්වනිත වන්නේ ඔහු තුළ ඇති වන ප්‍රහර්ෂය යි.

අද්දැකීම ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීම සඳහා කවියා සංකේතාර්ථ, රූපකාර්ථ හා ධ්වනිතාර්ථ මුසු වූ සංක්ෂිප්ත භාෂාවක් යොදා ගනියි.

නිදසුන්:- "පරපුරක කළු දුඹුල් කඩා පිරිසුදු කරන
සෙවෙල කෑ උළු පිහිලි සෝද සෝදා හරින"

"දැදුරු වුණු දොර ජනෙල මානයේ උණුසුමින
සුව සිහිල නිදහසේ උරා බී සැප විඳින"

"රත් යවට සේ දැවෙන තාත්තාගෙ නෙත් වලින"

"මාන්දම් බිත්ති බඩ නෙරා කොරපොතු ඉහෙන"

"මහා පෙට්ටගම 'හායි' ගා මහලු කට අරින
අවලංගු ඔප්පුවල අකුරු බොඳ වී මැකෙන"

"වලවුවේ වියගසින් මිදී රිසි සේ හාන
ගොවි පුතුන් මඩ නාන්නට මටත් අත වනන"

අද්දැකීමට උචිත උපමාරූපක භාවිතය මගින් වාක් චිත්‍ර මැවීමට සමත් වන කවියා, නිදහසේ ප්‍රමෝදය සමස්ත කාව්‍යය පුරා විහිදුවා ලයි. එමගින් ගතානුගතිකත්වය ප්‍රතික්ෂේප කරන ප්‍රගතිශීලී ජීවන දෘෂ්ටියක් සහෘදයා වෙත ආරෝපණය කෙරෙයි.

ඉහත කරුණු ඇසුරු කර ගනිමින් රසාස්වාදය ලිවීම අපේක්ෂා කෙරේ.

2. කථා රසය උද්දීපනය කිරීමෙහි ලා සද්ධර්ම රත්නාවලී කතුවරයා උපමා භාවිත කොට ඇති ආකාරය නියමිත කථා වස්තු ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න.

නැතහොත්

"අතීත හා වර්තමාන කථා ඇතුළත් හේතු-ඵලවාදී කථා සම්ප්‍රදාය ජාතක කථාවලට අගනා සන්දර්භයක් ගෙන දෙයි." නියමිත කථා වස්තු ඇසුරෙන් පිරික්සන්න. (ලකුණු 15 යි.)

සද්ධර්ම රත්නාවලියේ නියමිත කථා වස්තු ඇසුරෙන් කථා රසය උද්දීපනය කිරීම සඳහා කතුවරයා උපමා යොදා ගත් ආකාරය පැහැදිලි කිරීම පිළිතුරෙන් අපේක්ෂා කෙරේ.

මෙහි දී අවස්ථා, චරිත, පරිසරය හා චෛතසික ස්වභාවය නිරූපණය සඳහා උපමා යොදා ගත් ආකාරය පිළිතුරෙන් පෙන්වා දී තිබිය යුතු යි. ඒ සඳහා යොදා ගත හැකි නිදසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

★ සිටු දියණියන් සිටු මැඳුරෙන් පලා යාමට සැරසෙන අවස්ථාව මෙන් ම එම චරිතයේ ඇති වංචනික සහ දැඩි ස්වරූපය ද අනාවරණය කෙරෙන ආකාරයේ උපමා මාලාවක් යෙදීම.
"සිටු දුවණියෝ ද දෙවන දවස් කිලුටු අදහස් සේ ම කිලුටු කඩරෙද්දක් කොයින් දෝ සොයා හැඳගෙන මිඩියන්ගේ ලෙසට ලිහිල් කොට හිසකේ බැඳගෙන රෑ දෙවරු වී පැහැරියා සේ ඇඟ මුළුල්ලෙහි ධූලි ගාගෙන කළයක් හැරගෙන පැනට යන කෙල්ලක මෙන්...."

★ සිටු දියණියන් දෙමාපියන්ගේ නිවසට යන අතරමග අනපේක්ෂිත ලෙස දෙවන දරුවා ලැබීමට ආසන්න වන අවස්ථාව පරිසර සිද්ධීන් හා සම්බන්ධ කරමින් ඇයගේ කායික මානසික වේදනාවන්හි තීව්‍රතාව ශ්‍රාවකයාට කරුණ රසයෙන් යුක්ත ව විඳ ගත හැකි ආකාරයේ උපමා යොදා ගැනීම

"ඒ වේලාවට ම පිට පිට හෙළා විදුලිය ගසන්නා සේ විළිත් පහරනට වන, ආස ගුගුරන්නා සේ හඬගසන්නටත් වන. වස්නා වැසි බෝවා සේ ම ප්‍රසවදුකුත් බෝ විය."

★ මච්ඡරිය කෝසිය සිටාණන්ගේ මසුරුකම පැහැදිලි කිරීමේ දී එය ප්‍රබල ලෙස ශ්‍රාවකයා හට දැනවීම සඳහා උපහාස රසයෙන් අනූන උපමා යෙදීම

" තණඅග ගලා තෙල් බින්දුවක් විතරක් අනුන්ට දීලත් නම් සිතට දුක් බලවත් හෙයිනුත්, නොලබන දුක්පතුන් සේ ම ... අනුන්ට දී නොලන හෙයිනුත් තමන් ප්‍රයෝජන නොවිඳිනා හෙයිනුත් උන් ළඳ සම්පත නම් රකුස්සන් තමන් නොබොන හෙයිනුත් අනුන් බිය නොදෙන හෙයිනුත් රකුසු රකවල තුබූ විලක් වැන්න."

★ මච්ඡරිය කෝසිය කථාවේ මුගලන් තෙරුන් කඩුළුදොර කෙරේ වැඩ හිඳිනා අවස්ථාවේ ශ්‍රාවකයාගේ කුතුහලය තීව්‍ර වන ආකාරයට තෙරුන් වහන්සේගේ ප්‍රාතිහාර්ය පෑම හා සිටාණන් තුළ ඇති වන කැලඹීම උචිත උපමා මගින් නිරූපණය කිරීම

"සියලු මාලිගාව දුම්ගොයක් සේ විය, සිටාණන්ගේ ඇසට දුම් වැදලා කබලු මඳ හෙයින් හඬන්නා සේ...."

★ සිටාණන් තුළ ඇති වන ආශාව ඇඹේණියන් හට පැවසීමට ඇති මැළිකම කෙතෙක් දැයි පැහැදිලි කිරීමට උචිත උපමා යෙදීම

"රළු දෙයක් සපා දුක සේ ගලන පරිද්දෙන්"
"කෙසිවිදට මහත් දෙයක් කෙසිවිදකින් අදනා කලක් පරිද්දෙන්"

මීට අමතර ව පිළිතුර සඳහා උචිත වෙනත් නිදසුන් ද දැක්විය හැකි ය.

නැතහොත්

නියමිත ජාතක කථා ඇසුරු කර ගනිමින් හේතුඵලවාදී කථා සම්ප්‍රදාය ඒවාට ඇතුළත් වන ආකාරය විස්තර කිරීම මෙන් ම එමගින් අඟනා කථා සන්දර්භයක් ඇති වන ආකාරය පිළිතුරෙන් පැහැදිලි විය යුතු ය.
ජාතක කථාවල වර්තමාන, අතීත, ගාථා, වෙය්‍යාකරණ, සමෝධාන යනුවෙන් අංග කිහිපයකි. අතීත කථාවේ ඵලය වර්තමාන කථාව වේ. එය පැහැදිලි කෙරෙන්නේ ගාථාවෙනි. සමෝධානය මගින් අතීත වර්තමාන කථාවල සම්බන්ධය ඇති කෙරේ. හොඳ දේ නිසා යහපත් ප්‍රතිඵල ද නොහොඳ දේ නිසා අයහපත් ප්‍රතිඵල ද ලැබෙන ආකාරය මෙම කථා මගින් පෙන්වා දේ.

උදා :-
ඡද්දන්ත ජාතකය - වර්තමාන කථාවේ දී බුදුන් වහන්සේගේ අලංකෘත අත්මභාවය දකින මෙහෙණියන්ට ජාතිස්මරණ ඥානය පහළ වෙයි. ඉහත ආත්මයක දී මෙම උත්තමයාට කළ සැහැසිකම් මතක් වේ. එනිසා ඇය හඬා වැටීම හේතු කොට ගෙන බුදුන් වහන්සේ විසින් අතීත කථාව දේශනා කෙරේ. එම කථාව තුළ ද සිදුවීම් විකාශනය හේතුඵල සම්බන්ධතාවෙන් යුක්ත ව ශ්‍රාවක පාඨක විශ්වසනීයත්වය දිනා ගන්නා ආකාරයට සිදු වී තිබේ.

ගණ්ඩතින්දු ජාතකය -

බුදුන් වහන්සේ කොසොල් රජුට කරන අවවාදයක් ලෙසින් ගණ්ඩතින්දු ජාතකය ඉදිරිපත් කර තිබේ. රජදරුවන් සියලු සත්ත්වයන් කෙරෙහි සර්ව සාධාරණ විය යුතු ආකාරය පැහැදිලි කිරීමට යොදා ගන්නා අතීත කථාවෙහි පඤ්චාල රජු රාජ්‍ය විචාරීමෙහි ප්‍රමාද ව කටයුතු කිරීම නිසා රාජ්‍යත්වයෙන් පිරිහෙන ආකාරයත්, ඔහු පිළිබඳ ව ජනතාවගේ අප්‍රසාදයත් ඉදිරිපත් කෙරෙන්නේ හේතුඵලවාදී කථා වින්‍යාසයක් සහිත ව ය.

සම්බුලා ජාතකය -

මල්ලිකා දේවියගේ පතිවත රැකීමේ සද්ගුණය පැහැදිලි කිරීමට අතීත කථාව දේශනා කෙරෙන අතර, එමගින් ද පැහැදිලි කෙරෙනුයේ පුද්ගලයකුගේ චරිත ස්වභාවය කර්මානුරූපී ව භවයෙන් භවයට ගමන් කරන ආකාරය යි. මෙහි වර්තමාන කථාවේ මල්ලිකා දේවිය අතීත කථාවේ සම්බුලා දේවිය යි. හේතුඵල සම්බන්ධයට අනුකූල ව අතීත කථාවේ ද චරිත, අවස්ථා, සිද්ධි නිරූපණය කෙරේ.

දේවධර්ම ජාතකය -

බහු භාණ්ඩික භික්ෂුව සසුනෙහි පිරිහෙන්නට ඉඩ නො දී අල්පේච්ඡ හා සන්තුෂ්ට භාවයෙහි ද, වීර්යය වැඩීමෙහි ද අනුහස් ප්‍රකාශ කරනු පිණිස පෙර ආත්මභාවයක එම භික්ෂුව දිය රකුසකු සේ ඉපිද දොළොස් වසරක් පුරා ලජ්ජා, භය දෙක සොයමින් කටයුතු කළ ආකාරය බුදුන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ හේතුඵල සම්බන්ධතාව අනාවරණය වන පරිදි ය.

3. "පුණ්‍ය ශක්තියට හා ආත්ම දමනයට අනුරූප ව පුද්ගලයාගේ මෙලොව හා පරලොව ජීවිත හැඩ ගැසෙයි." **සද්ධර්මාලංකාරයේ** නියමිත කථා වස්තු ඇසුරෙන් සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 15 යි.)

සද්ධර්මාලංකාරයේ කථා වස්තු මගින් පැහැදිලි කෙරෙනුයේ පුණ්‍ය ශක්තියට හා ආත්ම දමනයට අනුරූප ව පුද්ගලයාගේ මෙලොව හා පරලොව ජීවිත හැඩ ගැසෙන ආකාරය යි. මෙම පිළිතුර ලිවීම සඳහා පහත දැක්වෙන කරුණු යොදා ගැනීම යෝග්‍ය වේ.

සාලිරාජ වස්තුව -
තිස්ස නැවැමියා දන්දීමට ඇති දැඩි කැමැත්ත හේතුවෙන් අත්පත් කර ගන්නා පුණ්‍ය ශක්තියට අනුව ඊළඟ ආත්මයේ දී දුටුගැමුණු රජුගේ පුත් ව ඉපදීම හා මහත් ආශ්චර්ය ලොවට පහළ කිරීම
උදා :- "ඔවුන් මව්කුසින් බිහිවීම හා සමග සියලු ලංකාද්වීපයෙහි එක පැහැර සුවඳ රත්හැල් වර්ෂ කළේ ය."

★ අශෝකමාලා බෝ මළුව ඇමදි කුසලයෙන් යහපත් වූ රූප සම්පත්තියක් ලැබ පූර්ව වාසනා බලයෙන් සාලිරාජ කුමරුට මෙහෙසිය වීම හා ආත්ම දමනය හේතුවෙන් දුටුගැමුණු රජුගේ ආශීර්වාදය ලබා ගැනීම

★ ඔවුන් දෙදෙනාගේ ආත්ම දමනය හේතුවෙන් සංවර වූත්, සමගි සම්පන්න වූත්, පවුල් දිවියක් ගත කිරීම හා දන් දී කුසල් රැස් කිරීමේ පුණ්‍ය ශක්තියෙන් ජීවිතාවසානයෙහි තුසිත භවනෙහි ඉපදීම

ආරඤ්ඤක අභය ස්ථවිර වස්තුව :-

★ ආත්ම දමනයෙන් හා කුසල් කිරීමෙන් වියුක්ත වීම හේතු කොට ගෙන හරන්තික මෙලොව දී ම නොයෙක් වධබන්ධනයට ලක්වීම

උදා :- ''මතු මෙසේ වූ සොර කමක් කෙරෙයි ද නොකෙරෙයිද'යි කිය කියා අතින් පයින් ඔහු තලා දුර්වල කොට අමුසොහොනකට ඇදගෙන ගොස්....''

★ අභය තෙරුන් වහන්සේ තම ආත්ම දමනය හේතුවෙන් සොරාට උවටැන් කිරීම හා උපාසකයාට අනුශාසනා කිරීම

''චණ්ඩ පරුෂ නීචගුණ ඇති යම් කිසි බල්ලෙක් සත්පුරුෂ ගුණ ඇති යමක්හුගේ පය කඩා කෑයේ වී නම් ඒ මිනිසා නැවත....''

★ හරන්තික ඇති කර ගන්නා ආත්ම දමනය හේතුවෙන් සසුන්ගත වීම හා අප්‍රමාද ව භාවනා කිරීමේ ශක්තියෙන් රහත් භාවයට පත්වීම

4. "රස නිෂ්පත්තියට යෝග්‍ය ආකාරයෙන් තෝරාගත් වර්ණනා කලාත්මක ව ඉදිරිපත් කිරීම නිසා **ගිරා සන්දේශය** සහෘදයාගේ සිත් ඇද ගනී." වර්ණනා **දෙකක් වත්** ඇසුරෙන් විමසන්න. (ලකුණු 15 යි.)

මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු ලිවීමේ දී යටත් පිරිසෙයින් වර්ණනා දෙකක් වත් තෝරා ගෙන කරුණු දැක්වීම අපේක්ෂා කෙරේ. එසේ කරුණු දැක්වීමේ දී තෝරා ගත් වර්ණනා කලාත්මක ව ඉදිරිපත් කිරීමත්, ඒවා රස නිෂ්පත්තියට යෝග්‍ය වන ආකාරයෙන් දක්වා තිබීමත් අවශ්‍ය ය.
රස නිෂ්පත්තිය ඇති කිරීමේ දී කවියාගේ පරිකල්පනය, ශබ්දාර්ථ රසයන් සුසංයෝග කර ඉදිරිපත් කර ඇති ආකාරය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම අවශ්‍ය වේ.
මෙහි දී යොදා ගත හැකි වර්ණනා කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

වන වැනුම :- වනාන්තරයක දක්නට ලැබෙන පරිසරය පිළිබඳ ස්වාභාවික චිත්‍රයක් මැවෙන ආකාරයෙන් හා සරල බස් වහර, විරිත් භාවිතයේ විවිධත්වය යනාදියෙන් රසිකයා තුළ රස නිෂ්පත්තිය සිදු කිරීමට කවියා සමත් වේ.

සැඳෑ වැනුම :- සඳ පායා ඒමේ අපූර්වත්වය, උචිත උපමා, රූපක භාවිත කරමින් වාක් චිත්‍රයට නඟා තිබේ.

අම්බලමේ කතා :- කටවහරට යෝග්‍ය වන අකාරයෙන් සරල, සංවාදාත්මක ස්වරූපයෙන් මෙහි පද්‍ය ඉදිරිපත් කෙරෙන්නේ රසිකයාගේ සුඛාවබෝධයට ඉවහල් වන පරිදි ය.

දියකෙළි වැනුම :- දිය කෙළියේ යෙදෙන කාන්තාවන්ගේ හැසිරීම් රටාවන් හා දක්ෂතා ඔවුන්ගේ සුන්දරත්වය, ගඟෙහි මැවෙන අසිරිය හා බලා සිටින ජනයාගේ ආකර්ෂණය වැනි කරුණු මගින් වර්ණනාවේ කලාත්මක අගය ඉහළ නැංවේ.

තොටගමු වෙහෙර වැනුම :- තොටගමු වෙහෙර අවට ප්‍රදේශයේ ඇති සෞන්දර්යය හා සාමණේරවරුන්ගේ කාරුණික චර්යාවන් ද කවියා වර්ණනා කරන්නේ රසිකයාගේ චිත්තාකර්ෂණයට ඉවහල් වන පරිදි ය.

පිරිවෙන් වැනුම :- කෝට්ටේ යුගයේ පිරිවෙන් අධ්‍යාපනයේ ස්වරූපය පිළිබඳ තොරතුරු කවියා ඉදිරිපත් කරනුයේ ශබ්දාර්ථ දෙක්හි සුසංයෝගයෙනි. එය රසිකයාගේ රස නිෂ්පත්තියට හේතු වේ.

මේ හැර පුර වැනුම, රජ වැනුම, මග වැනුම ආදි වෙනත් වර්ණනාවලින් ද උචිත නිදසුන් ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

5. "ලෝකයේ පවත්නා දේශ සීමා හෝ වාර්ගික ප්‍රශ්න හෝ මගින් ස්ත්‍රී පුරුෂයන් අතර ඇති වන ප්‍රේම සම්බන්ධතාවන්ට බාධාවක් ඇති නො වේ. එහෙත් ගැටලු පැන නගින්නේ විවාහය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයේ දී ය." මළගිය ඇත්තෝ නවකතාව ඇසුරෙන් මේ මතය විභාග කරන්න. (ලකුණු 15 යි.)

දේශ සීමා හෝ වාර්ගික ප්‍රශ්න මගින් ස්ත්‍රී, පුරුෂ ප්‍රේමයට බාධාවක් ඇති නොවන බව මළගිය ඇත්තෝ නවකතාවේ ප්‍රධාන චරිත වන දෙවෙන්දොරා සං හා නොරිකෝ සංගේ චරිත ක්‍රියා කරන ආකාරයෙන් පැහැදිලි කළ හැකි ය. වෙනත් පෙම්වතුන් මෙන් ඔවුහු ද විවිධාකාරයෙන් ප්‍රේමයේ දුක සතුට වින්දනය කරති. එහෙත් විවාහය පිළිබඳ තීරණාත්මක අවස්ථාවක දී ඔවුන් මුහුණ පාන්නේ විසඳා ගැනීමට අසීරු ගැටලුවකට ය. එහි ස්වරූපය පිළිබඳ කරුණු පිළිතුරට අන්තර්ගත විය යුතු අතර, එහි දී අවධානය යොමු කළ හැකි කරුණු කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

★ දෙවෙන්දොරා සංගේ චරිතය තුළ ඇති අස්ථාවර හා ආත්ම විශ්වාසයෙන් තොර ස්වභාවය

උදා :- ''ඇය මා හා විවාහ වී කවර රටක ජීවත් වන්ට ද කියාවත් මම නොසිතුවෙමි.''

''අඳුරු වූ අනාගත මාර්ගය අපට මොහොතකටවත් පෙන්වා දෙන මෙන් මම නකජිමා සංගේ මළගිය ආත්මයෙන් අයැදීමි''

''මං දන්නේ නෑ. මම ගියායින් පස්සේ, ආයෙමත් හොඳට කල්පනා කරලා බලන්න. මං ඉන්න කල් අමාරුනේ තීරණය කරන්න. එහේ ගිහිල්ලා අපට වාසනාවන්ත ජීවිතයක් ගත කරන්න පුළුවන් වේවි ද?''

''අවට සෙවනැලි අතරින් නොරිකෝ මතු ව එනු පෙනේ.... මම අවට බලමි. තතමි පැදුරු මෙහි නැත. ....මෙහි දී නොරිකෝගේ ආචාරශීලය ශෝභන වීමට ඉඩ නැත. එය හාස්‍යජනක වන්ට ද පුළුවන.''

★ නොරිකෝ සං විවාහය කෙරේ දැඩි ලෙස අපේක්ෂා සහගත වීම හා ජපන් සංස්කෘතියෙන් බැහැර වීමට ඇති අකැමැත්ත

''කිසිම දෙයක් පිළියෙල නොකර ඔබ අහනව මම එන්නෙ කවදා ද කියා මම කොහොම ද එහෙම එන්නෙ? පළමුව ඔබ ඇවිත් මා සමඟ විවාහ වෙන්න ඕන.''

''ඇත්ත වශයෙන් ම මගේ සිතත් දෙගිඩියාවේ ක්‍රියා කරනවා. ඔබ මෙන් මම ද අනාගතය සකස් කර ගැනීමට දක්ෂ නැත ඔබට මෙහේ ඇවිත් මා සමඟ විවාහ වන්නට බැරි ද? ... මම කවදා නමුත් අම්මයි තාත්තයි වාසය කරන නකපීමා සොහොනට ඇතුල් වෙන්න කැමතියි.''

මේ හැර පිළිතුර සඳහා ගැළපෙන වෙනත් නිදසුන් ද ලිවිය හැකි ය.

6. **මාවතේ දරුවෝ** කෙටිකතාව මගින් දයාසේන ගුණසිංහ කාලීන සමාජ යථාර්ථය හෙළි කිරීමට දැරූ උත්සාහය කොතෙක් දුරට සාර්ථක වී දැයි විමර්ශනය කරන්න. (ලකුණු 15 යි.)

මෙම පිළිතුරෙන් සමකාලීන සමාජ යථාර්ථය කෙටිකතාකරුවා ඉස්මතු කරන ආකාරය දැක්වීම අපේක්ෂා කෙරේ
අප දකින සමාජය තුළ මිනිසා හැසිරෙන ස්වරූපය මිනිසාගේ සැබෑ ස්වරූපය ම නො වේ. එය හුදෙක් බාහිරින් මවාගත් ලෝකයකි. ඒ මවාගත් ලෝකය තුළ නොපෙනෙන සමාජ යථාර්ථයක් ද වෙයි. එය සැබෑ යථාර්ථය ම වන්නේ ය. එය ඉස්මතු කිරීමට කෙටිකතා රචකයා උත්සුක වූ ආකාරය පිළිබඳ පහත සඳහන් කරුණු ඇසුරින් පිළිතුර සකස් විය යුතු ය.

i) වීදි දරුවන්ගේ ජීවිතය හා බැඳුණු සමාජ යථාර්ථය
ඒ යටතේ;

★ එම දරුවන්ගේ ජීවිතවල ඇති අවිනිශ්චිත ස්වභාවය
★ ඔවුන්ගේ දූදරු දෙමාපිය සම්බන්ධතාවෙහි දුරස්ථභාවය

ii) අමනෝඥ දේශපාලන ජීවිතය හා බැඳුණු සමාජ යථාර්ථය.

ඒ අනුව;

★ ඇතැම් දේශපාලකයන් දේශපාලනයට ප්‍රවේශ වී ඇති ආකාරය
★ පීඩිත මිනිසා කෙරෙහි ඔවුන් දක්වන ආකල්පය
★ තම අඹුදරුවන් කෙරෙහි ඔවුන් දක්වන ආකල්පය
★ ඔවුන්ගේ ගූඪ ජීවන ස්වරූපය
★ දේශපාලනයේ ප්‍රචණ්ඩ ස්වරූපය

iii) ඉහළ පන්තිය නියෝජනය කරන පවුල්වල සමාජ යථාර්ථය.

ඒ අනුව;

★ ඔවුන්ගේ දූදරු දෙමාපිය සම්බන්ධතාවල දුරස්ථභාවය
★ මුළු ජීවිත කාලය ම ධනය ඉපයීම ම පරමාර්ථ කොටගත් බව
★ අවසාන කාලයේ සාත්තු නිවාසවල ඔවුන් ගත කරන හුදකලා ජීවිතය

iv) ආර්ථික දරිද්‍රතාව නිසා මෙහෙකාර සේවාවේ නිරත තරුණියන්ගේ ජීවිත යථාර්ථය.

★ ආයාගේ චරිතයේ ඇති කටුකත්වය හා ඇය මුහුණ දෙන පීඩනය
★ ඈ තුළ මතු වන තාරුණ්‍යයේ මනෝභාව

V. ළමා ලෝකය හා බැඳුණු සමාජ යථාර්ථය

★ ළමා ජීවිතවල ඇති කෙළිලොල් බව
★ ළමා සිත්සතන් තුළ පවතින නිර්ව්‍යාජ භාවය

ආදි කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු විය යුතු ය.

7. "කොළඹ යුගයේ ආරම්භක කවීන්ගේ එක් ප්‍රධාන පරමාර්ථයක් වූයේ තම සහෘදයන් ජාතිකාභිමානයෙන් ඔදවත් කිරීම යි." කවීන් **දෙදෙනකුගේ** පද්‍ය නිර්මාණ ඇසුරෙන් සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 15 යි.)

කොළඹ යුගයේ ආරම්භක කවීන්ගේ ප්‍රධාන පරමාර්ථයක් වූයේ සහෘදයා තුළ ජාතිකාභිමානය දැනවීම යි. නිර්දිෂ්ට පද්‍ය නිර්මාණ දෙකක් ඇසුරෙන් මෙයට අදාළ කරුණු ගෙනහැර දැක්වීම පිළිතුරෙන් අපේක්ෂා කෙරේ.

නිර්දිෂ්ට පද්‍ය නිර්මාණ අතර ඇති ජී. එච්. පෙරේරා විසින් රචිත ''පරලොවට පණිවිඩයක්'' සහ ඇස්. මහින්ද හිමියන් විසින් රචිත 'දරු නැළවිල්ල' නිදසුන් ලෙස යොදා ගත හැකි ය.

උපහාස රසය යොදා ගනිමින් සිංහලයා තුළ පැවති පරගැති බව හෙළා දැකීමට ''පරලොවට පණිවිඩයක්'' පද්‍ය පන්තියෙන් උත්සාහ දරා ඇති ආකාරය නිදසුන් මගින් තහවුරු කළ යුතු ය.

★ පරගැති සිරිත් විරිත් උපහාසයට ලක්කිරීම

උදා :- ''පිටරටට වඳාරායි, කාපු දේවත් වමාරයි.''

★ දේශීය සංස්කෘතිය අභිභවනය කර බටහිර සංස්කෘතිය ඉස්මතු වීම

උදා :- ''සිංහල සිරිත දැන් නම් තුට්ටුවක් නෑ වටින්නේ''

★ පෙරදිග භාෂා යටපත් කොට ඉංග්‍රීසි බස මතුවීම හා දෙමළ බස ඉගෙනීමේ මතු අවශ්‍යතාව.

උදා :- ''උගතයුතු ඉංග්‍රිස් ඒ නමුත් පොඩ්ඩකින් බෑ''

''සිහල බස කමක් නෑ, ඒ උගැන්මෙන් පලක් නෑ''

''දෙමළ බස ටිකක් වත් පාඩුවක් නෑ උගත්තොත්''

★ කළු හම ලැබීමෙන් සිදුවන පාඩුව

උදා :- ''හම සුදුවට නැත්නම් සායමක් වත් ගෙනෙල්ලා''

පාඨකයා තුළ ජාතිකාභිමානී හැඟීම් දැනවීම සඳහා ලංකාවේ අතීත ශ්‍රී විභූතියත්, ආදි හෙළයාගේ වීරත්වයත් ගෙනහැර පෑමට ඇස්. මහින්ද හිමිගේ ''දරු නැළවිල්ල'' පද්‍ය නිර්මාණයෙන් උත්සාහ දරා ඇති ආකාරය නිදසුන් මගින් තහවුරු කළ යුතු ය.

★ දරුවකු නළවන නැළවිලි ගීයක ආකාරයෙන් රචනා වුව ද එමගින් පාඨකයා අවදි කිරීමට උත්සාහ දරා ඇති බව

උදා :- ''මුනි සිරිපා සිඹිමින්නේ
සමනොළ ගිරි පෙදෙසින්නේ''

★ මවුබිම වෙනුවෙන් සිංහලයා සතු යුතුකම සිහිපත් කර දීම

උදා :- ''ඒ බව සිහිකොට මෙලොවේ
යුතුකම ඉටු කළ යුතු වේ''

★ සිංහලයාගේ අතීත ශ්‍රී විභූතිය මතු කිරීම

උදා :- ''ලස්සන මෙන් මහපොළොවේ
අනුරාපුර ඉදිකෙරුවේ''

★ මව්බිම වෙනුවෙන් දිවි පිදීමට වුව එඩිතර විය යුතු බව

උදා :- '' ජාතික රණ දෙරණ මතේ
ගැටී වැටී මළ මොහොතේ''

මෙවැනි තවත් උදාහරණ ගෙනහැර දක්වමින් ඉහත මතය සනාථ කළ යුතු ය.

8. පැරණි භාරතීය ප්‍රභූ සමාජයේ දුර්වලතා කලාත්මක ව නිරූපණය කිරීමෙහි ලා **රත්නාවලී** නාට්‍යයේ කතුවරයා දරන ප්‍රයත්නය කොතෙක් දුරට සාර්ථක වී දැයි නිදසුන් සහිත ව විමසන්න. (ලකුණු 15 යි.)

රත්නාවලී නාට්‍යයෙහි අපට හමුවන පැරණි භාරතීය ප්‍රභූ චරිත කිහිපයකි. ඒ අතරින් මෙහි ප්‍රධාන චරිතය වන උදයන රජුගේ චරිතයේත්, ඔහුගේ අනුශාසකයා ද, මිතුරා ද වන විදූෂක හෙවත් වසන්තකගේ චරිතයේත් ගැබ් වූ දුබලතා කලාත්මක ලෙස නිරූපණය කරන්නට නාට්‍ය රචකයා සමත් වෙයි.

උදයන රජු :- සංස්කෘත නාට්‍ය නියමයන්ට අනුව නිරූපිත මෙම චරිතය කෙළිලොල්, විනෝදකාමී හා කාමාසක්ත ලක්‍ෂණවලින් සමන්විත වේ. එහෙත් වගකීමෙන් තොර ව කටයුතු කරන එම චරිතය ප්‍රේක්ෂකයා තුළ විමතියක් ද, කුතුහලයක් ද හාස්‍ය හා උපහාස රසයක් ද දනවයි. එම චරිතයට ආවේණික වූ මේ ස්වභාවය එහි දිස්වන දුබලතා ලෙස ද කෙනෙකුට ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

එයට නිදසුන් පහත දැක්වේ.

★ පළමු අංකයේ දී රජු සේවිකාවන්ගේ සරදමට ලක්වීම.
උදා :- ''රජතුමනි, අන්න බිසොවුන් වහන්සේ, ඔබ වහන්සේට නියෝග කරනවා. නෑ නෑ ගෞරවයෙන් දැනුම් දෙනවා..''

★ සාගරිකා කෙරෙහි ප්‍රේමයෙන් බැඳුණු රජ තම බිසව ඉදිරියේ වංචනික ලෙස හැසිරීම.
උදා :- ''දේවිය සැක හිතන්ඩ එපා. මේ මම නිකම්ම හිතල ඇඳපු රූපයක් මිස කවදාවත් ම දැකපු කෙනෙක් නෙමෙයි. ''

★ තම බිසවට දක්වන බිය හා යටහත් බව.
උදා :- ''දේවිය, වංචාව අතටම අහුවුණාට පස්සෙ මම මොනව කියන්න ද? එහෙම වුණත්... (දෙපාමුල වැටෙමින්)

★ විදූෂක චරිතය මගින් ද නිරූපණය කෙරෙන්නේ තම තනතුරට හිමි වගකීම් ඉටු කිරීමට වඩා රජුගේ සිතැඟි ඉටු කර ගැනීමට අනුබල දීමයි.

උදා :-
i. රජුගේත් සාගරිකාගේත් සම්බන්ධය සඳහා කටයුතු කිරීම.
ii. සාගරිකා පිළිබඳ රජුගේ හැඟීම් උත්තේජනයට අනුබල දීම.
iii. වාසව දත්තා බිසවට වංචා කිරීම.
iv. සේවිකාවන්ගේ සරදමට ලක්වීම.
v. සැළලිහිණියා කෙරෙහි ද්වේශ සහගත වීම.

උසස් පෙළ සඳහා ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

(අ.පො.ස) උසස් පෙළ
12-13 ශ්‍රේණි - කෙටි සටහන්

සිංහල මාධ්‍ය

විද්‍යා - ගණිත

- [ ] 12 සාමාන්‍ය තොරතුරු තාක්ෂණය
- [ ] 12-13 රසායන විද්‍යාව - 1
- [ ] 12-13 රසායන විද්‍යාව - 2
- [ ] 12-13 රසායන විද්‍යාව - 3
- [ ] 12-13 රසායන විද්‍යාව - 4
- [ ] 12-13 රසායන විද්‍යාව - 5
- [ ] 12-13 භෞතික විද්‍යාව - 1
- [ ] 12-13 භෞතික විද්‍යාව - 2
- [ ] 12-13 භෞතික විද්‍යාව - 3
- [ ] 12-13 භෞතික විද්‍යාව - 4
- [ ] 12-13 භෞතික විද්‍යාව - 5
- [ ] 12-13 ජීව විද්‍යාව - 1
- [ ] 12-13 ජීව විද්‍යාව - 2
- [ ] 12-13 ජීව විද්‍යාව - 3
- [ ] 12-13 ජීව විද්‍යාව - 4
- [ ] 12-13 ජීව විද්‍යාව - 5
- [ ] 12-13 ජීව විද්‍යාව - 6 (ක්‍රියාකාරී මානවයා)
- [ ] 12-13 ජීව විද්‍යාව - 7 (ක්‍රියාකාරී ශාකය)
- [ ] 12-13 කෘෂි විද්‍යාව - 1
- [ ] 12-13 කෘෂි විද්‍යාව - 2
- [ ] 12-13 කෘෂි විද්‍යාව - 3
- [ ] 12-13 කෘෂි විද්‍යාව - 4

වාණිජ්‍යය

- [ ] 12 ගිණුම්කරණය
- [ ] 13 ගිණුම්කරණය
- [ ] 12 ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය
- [ ] 13 ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය
- [ ] 12 ආර්ථික විද්‍යාව
- [ ] 13 ආර්ථික විද්‍යාව - 1
- [ ] 13 ආර්ථික විද්‍යාව - 2

කලා

- [ ] 12 සිංහල
- [ ] 13 සිංහල
- [ ] 12 දේශපාලන විද්‍යාව
- [ ] 13 දේශපාලන විද්‍යාව
- [ ] 12 ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය
- [ ] 13 ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය
- [ ] 12 ඉන්දියානු ඉතිහාසය
- [ ] 13 ඉන්දියානු ඉතිහාසය
- [ ] 12 භූගෝල විද්‍යාව
- [ ] 13 භූගෝල විද්‍යාව
- [ ] 12 බෞද්ධ ශිෂ්ටාචාරය
- [ ] 13 බෞද්ධ ශිෂ්ටාචාරය
- [ ] 12 සන්නිවේදන හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය
- [ ] 13 සන්නිවේදන හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය

Grade 12-13 - Short Notes

English Medium

- [ ] 12 Accounting
- [ ] 13 Accounting
- [ ] 12 Business Studies
- [ ] 13 Business Studies
- [ ] 12 Eeonomics

12-13 ශ්‍රේණි - ප්‍රශ්නෝත්තර

සිංහල මාධ්‍ය

- [ ] සාමාන්‍ය දැනීම
- [ ] 12 ගිණුම්කරණය - 1
- [ ] 12 ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය
- [ ] 12 ආර්ථික විද්‍යාව

සියලු ම ශ්‍රේණි සඳහා කෙටි සටහන් සහ ප්‍රශ්න පත්‍ර පොත් අප සතුව තිබෙන අතර, මෙම ඕනෑම ග්‍රන්ථයක් වට්ටම් සහිත ව ඔබේ නිවසට ම ගෙන්වා ගත හැකි ය.